

แสมทะเล

ชื่อพฤกษศาสตร์: *Avicennia marina* Forssk.

ชื่อพื้นเมือง: แสมทะเล

ชื่อท้องถิ่น: แสมขาว

วงศ์ AVICENNIACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

นิสัย เป็นไม้ต้นขนาดเล็ก - ขนาดกลาง สูง 2 - 5 เมตร **ราก** ระบบรากแก้ว หยั่งลึกลงดิน มีรากพิเศษออกตามลำต้น เป็นรากหายใจคล้ายดินสอ ยาว 10 - 20 เซนติเมตร เจริญออกมาจากรากแขนง ปลายรากตั้งตรงเหนือผิวดิน **ลำต้น** บางครั้งแตกกิ่งก้านสาขาคล้ายไม้พุ่ม ส่วนใหญ่จะมีสองลำต้น หรือ มากกว่า ไม่มีพุ่มพอน เรือนยอดโปร่ง เขียว รอบๆโคนต้น เปลือกเรียบเป็นมัน ลำต้นสีขาวอมเทาเล็กน้อย หรือ ขาวอมชมพู ต้นที่อายุมากเปลือกจะหลุดออกเป็นเกล็ดบางๆ หรือ ลอกเป็นแผ่นคล้ายแผ่นกระดาษ และผิวของเปลือกใหม่จะมีสีเขียว **ใบ** ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม แผ่นใบรูปรี หรือ รูปไข่แกมรี หรือ รูปใบหอกแกมรูปไข่ ขนาด 1.5 - 4 X 3 - 12 เซนติเมตร ฐานใบรูปลิ้น ขอบใบเรียบมันวาวเข้าหากันทางด้านท้องใบ มีลักษณะคล้ายหลอดกลม ปลายใบมนถึงแหลมเล็กน้อย ใบด้านบนสีเขียวเหลืองอ่อนเป็นมัน ด้านท้องใบขาวอมเทา หรือ ขาวนวลเมื่อแห้ง เปลี่ยนเป็นสีดำ ก้านใบยาว 0.4 - 1.4 เซนติเมตร **ดอก** สมบูรณ์เพศ ช่อกระจุก ที่ปลายยอด หรือ งามใบใกล้ๆปลายยอด ก้านช่อดอกยาว 1 - 5 เซนติเมตร แต่ละช่อมี 8 - 14 ดอก ช่อดอกย่อยเป็นช่อกระจุก ก้านดอกยาว 0.5 - 1.5 เซนติเมตร ดอกย่อยไม่มีก้าน ดอกมีขนาดเล็ก เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ติดคงทน กลีบดอก 4 กลีบ รูปไข่กว้าง ประมาณ 0.3 เซนติเมตร โคนกลีบติดกันสีเหลืองสด หรือ สีส้มอมเหลือง เกสรเพศผู้ 4 อัน เกสรเพศเมีย 1 อัน **ผล** รูปไข่กว้าง เบี้ยว หรือ เกือบกลมแบนด้านข้าง ปลายมนคล้ายรูปหัวใจ ขนาดเล็กกว่าผลแสมดำ ขนาด 1.5 - 2 X 1.5 - 2.5 เซนติเมตร เปลือกอ่อนนุ่ม สีเขียวอมเหลือง มีขนนุ่ม ปลายผลไม่มีจะงอย ผลแก่เปลือกจะแตกด้านข้างตามยาวผล และมันวาวเป็นหลอดกลม แต่ละผลมี 1 เมล็ด

ลักษณะเด่น ใบ รูปไข่แกมรี ห่อมันวาวกลับเข้าหากัน คล้ายหลอดกลม ผลกลมคล้ายรูปหัวใจ ดอกสีส้มเหลืองถึงสด

นิเวศวิทยา ไม้เบิกนำที่ขึ้นได้ดี ในที่โล่งติดชายฝั่งทะเล หรือ พื้นที่ดินเลนงอกใหม่ ดินเลนปนทราย ออกดอก - ผลตลอดปี

ประโยชน์ แก่นมีรสเค็มกร่อยเฟื่อน แก้เลือดลม แก้ลมในกระดูก แก้กระษัยฟอกและขับโลหิตระดู ถ่ายระดูเน่าเสีย และแก้ปัสสาวะพิการ